

TV 2/Reklame A/S
Baunegårdsvej 73
2900 Hellerup

København den 8. december 2005

Klage over tv-reklamerne "Boremaskine", "Elpære" og "Kaffemaskine" for Energi Nord A/S sendt på TV 2/Danmark A/S

Mediesekretariatet

Svend Aage Sørensen har den 27. august 2005 indgivet en klage til Radio- og tv-nævnet over en tv-reklame for Energi Nord A/S. Klager finder, at tv-reklamens oplysninger om, at prisen på 1 kWh el er 25 øre, er i strid med prismærkningsloven, da der i den angivne pris ikke er inkluderet moms og andre afgifter.

Vognmagergade 10, 1.
1120 København K

Telefon 3318 6868
Telefax 3318 6869

TV 2/Reklame har tilsendt Nævnet en dvd med følgende tre tv-reklamer for Energi Nord A/S:

rtv@mediesekretariatet.dk
www.mediesekretariatet.dk

1) Den første reklame omhandler lys.

CVR nr. 11 88 46 52

Der vises en pære, mens der speakes:

"Ved du hvad en kilowatttime er? Det er fx den mængde strøm, der skal til for at give dig 100 timers lys. Energi Nord – vi sælger strøm".

Følgende tekst angives på skærmen: 100 timers lys = 1 kWh = 25 øre

Nedenunder angives på skærmen med noget mindre skrift og gråtonet:
Prisen er dagsprisen den 25. februar excl. afgifter.

2) Den anden reklame omhandler borehuller.

Der vises en boremaskine, mens der speakes:

"Ved du hvad en kilowatttime er? Det er fx den strøm, der skal til for at bore 3600 huller. Energi Nord – vi sælger strøm".

J.nr.:

Følgende tekst angives på skærmen: 3600 huller = 1 kWh = 25 øre

Nedenunder angives med noget mindre skrift og gråtonet: Prisen er dagsprisen den 25. februar excl. afgifter.

3) Den tredje reklame omhandler Kaffekopper.

Der vises en kaffemaskine, mens der speakes:

“Ved du hvad en kilowatttime er? Det er fx den mængde strøm, der skal til for at brygge 75 kopper kaffe. Energi Nord – vi sælger strøm”.

Følgende tekst angives på skærmen: 75 kopper kaffe = 1 kWh = 25 øre

Nedenunder angives med noget mindre skrift og gråtonet: Prisen er dagsprisen den 25. februar excl. afgifter.

Høring

TV 2 Reklame har i høringssvar af 13. oktober 2005 følgende bemærkninger:

“... ”

Energi Nord A/S har kørt en kampagne med 3 forskellige reklamer, der alle omhandler, hvad man kan bruge en kWh til. Klager nævner ikke præcis, hvilken af reklamerne han har set, hvorfor vi valgt at lade nærværende svar omfatte alle 3 reklamer.

Reklamerne indeholder en enkel grafisk illustration af forskellige strømbrugende apparater som vil være at finde i de fleste hjem. Illustrationen ledsages af et regnestykke, der belyser, hvad man som forbruger får ud af en kWh set i forhold til de pågældende apparater.

Regnestykkerne tager som nævnt udgangspunkt i 1 kWh, prissat til 25 øre. Det oplyses i en pligttekst i bunden af reklamerne, at prisen er dagsprisen den 25. februar 2005 eksklusiv afgifter.

Vi har set reklamerne som et forsøg på at illustrere, hvad man som forbruger reelt får for en kWh, for derigennem at give et bedre indtryk af hvad elektricitet reelt er som “forbrugsgode”. Prisen er udelukkende med for at

give seerne et økonomisk fixpunkt – noget at holde antallet af borehuller eller kaffekopper op imod.

Denne opfattelse forstærkes af, at prisen er fastfrosset til dagsprisen den 25. februar 2005. Dette ville i sig selv være vildledende, hvis der var tale om en traditionel prisreklame, idet prisen ganske givet vil variere hen over den tid, hvor kampagnen kører.

Vi har derfor ikke opfattet angivelsen af prisen som en egentlig prisreklame men derimod som en anskueliggørelse af størrelsen "1 kWh", idet reklamerne ikke "udbyder varer" i prismærkningslovens forstand.

Det er på den baggrund vores opfattelse, at reklamerne ikke strider mod prismærkningslovens § 1, jfr. § 5.

Der vedlægges en udtalelse fra annoncøren samt en CD-rom med reklamen."

Energi Nord A/S har i brev af 11. oktober 2005 følgende kommentarer:

"Energi Nord har produceret tre tv-spots, som er blevet sendt på TV 2/Danmark A/S. I de tre spots fortæller vi, som det fremgår af vedlagte DVD og tekst, om prisen for at bore et antal huller, brygge et antal kopper kaffe og have en pære brændende i 100 timer.

I spottet har vi taget udgangspunkt i en salgspris på kWh, som var Energi Nords dagpris eksklusive diverse afgifter, den 25. februar 2005. Dagprisen varierer fra dag til dag, som elmarkedet udvikler sig.

De tre spots har ikke til formål at sælge strøm, men at informere om hvad det er for ydelser man kan få, når man køber strøm. Formålet med at producere de tre spots var også at sætte fokus på, hvad man som elforbruger kan få ud af en kWh. Som vi ser det, er den eneste markedsføring i spottet, at vi skriver, at Energi Nord sælger strøm.

Det er fejlagtigt, som klager anfører, at det ikke oplyses i spottene, at prisen er uden diverse afgifter. Disclaimeren har været til drøftelse mellem vores reklamebureau Concept-Interest og TV 2 Reklame om størrelsen på teksten i spottene kunne godkendes, hvilket den blev.

Klager anfører også, at den rette pris på en kWh burde være 150 øre. Vi formoder, at de fleste, der har interesse i det frie elmarked, er vidende om, at en kWh på elmarkedet koster 25-35 øre/kWh uden diverse afgifter. Dagsprisen pr. den 7. oktober 2005 er ca. 34 øre uden diverse afgifter. Det klageren hentyder til, er en pris der inkluderer transport af el og diverse afgifter til staten.

Det er kutyme blandt elhandelsselskaber, at prisen på elmarkedet oplyses uden afgifter og transportomkostninger for derved at gøre prisen sammenlignelig elhandelsselskaberne imellem. Dette gælder også for den officielle hjemmeside for elpriser i Danmark, Elpristavlen.dk. For en ordens skyld bør det også nævnes, at Energitilsynet informerer om elpriser uden afgifter.

...."

Forbrugerombudsmanden har i brev af 2. november 2005 følgende kommentarer:

"...

Forbrugerombudsmanden skal i det følgende alene udtale sig om markedsføringen i relation til markedsføringsloven, idet Forbrugerstyrelsen er den ansvarlige myndighed i forhold prismærkningsloven. Promærkningsloven falder således ikke ind under Forbrugerombudsmandens kompetence. Vi finder dog anledning til at bemærke, at det fremgår af § 5 i prismærkningsloven, at "Når der ved annoncering eller på anden måde i reklamer over for forbrugeren gives oplysning om pris for varer eller ydelser, skal oplysningerne opfylde kravene i § 1, stk. 1...". Af prismærkningslovens § 1, stk. 1, fremgår: Den, der erhvervsmæssigt udbyder varer i detailsalg, skal ved mærkning, skiltning eller på anden måde tydeligt give oplysninger om pris iberegnet moms og andre afgifter for den udbudte vareenhed".

Det angives i reklamen, at 1 kWh koster 25 øre. Forbrugerombudsmanden må herefter gå ud fra, at elektricitet kan erhverves til denne pris. Da elektricitet ikke kan leveres til en pris af 25 øre pr. kWh er angivelsen vildledende og i strid med markedsføringslovens § 2, stk. 1.

Det forhold at det - mere eller mindre tydeligt - angives, at prisen er oplyst uden afgifter, ændrer ikke ved reklamens vildledende karakter.

Det bemærkes, at markedsføring bedømmes med udgangspunkt i det helhedsindtryk, den umiddelbart giver forbrugeren. Såvel ordvalget, reklamens opsætning og valg af medie skaber helhedsindtrykket. Efter Forbrugerombudsmandens opfattelse må der ved brug af tv-reklamer tages hensyn til mediets særlige karakter, herunder seernes begrænsede mulighed for at gøre sig bekendt med detaljer i reklamebudskabet.

I det omfang en annoncør gør gældende, at det ikke er muligt at oplyse tydeligt om alle prisforhold og vilkår m.v. i en tv-reklame, er det Forbrugerombudsmandens opfattelse, at man må afstå fra at komme med prisoplysninger.

..."

Da klagen går på en overtrædelse af prismærkningsloven, som Radio- og tv-nævnet ikke har kompetence til at træffe afgørelser i henhold til, har Radio- og tv-nævnet anmodet Forbrugerstyrelsen, som er ressortmyndighed på det pågældende område, om en vurdering af, hvorvidt tv-reklamerne efter Forbrugerstyrelsens opfattelse er i strid med prismærkningsloven.

Forbrugerstyrelsen har i høringssvar af 23. november 2005 følgende kommentarer:

"

Det fremgår af lovbekendtgørelse nr. 209 af 28. marts 2000 om mærkning og skiltning med pris mv. § 5, stk. 1, at når der ved annoncering eller på anden måde i reklamer over for forbrugeren gives oplysning om pris for varer eller ydelser, skal oplysningerne opfylde kravene i bl.a. § 1, stk. 1. Ifølge lovens § 1, stk. 1, skal priser være iberegnet moms og andre afgifter.

Det er på den baggrund Forbrugerstyrelsens opfattelse, at de tre reklamer fra Energi Nord A/S ikke er i overensstemmelse med prismærkningslovens § 5, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, idet den opgivne pris er eksklusiv afgifter.

Forbrugerstyrelsen skal afslutningsvist bemærke, at styrelsen ikke fører tilsyn med prismærkningsloven, men at overtrædelser, der jf. lovens § 12, stk. 1, er strafbare, kan anmeldes til politiet. Den endelige afgørelse af det forelagte spørgsmål hører derfor under domstolene.

...”

Nævnets vurdering

Radio- og tv-nævnet har i henhold til § 44, stk. 1, nr. 2, i lovbekendtgørelse nr. 506 af 10. juni 2004 om radio- og fjernsynsvirksomhed behandlet sagen på sit møde den 1. december 2005 og skal **udtale:**

Fælles for tv-reklamerne er, at det angives, at 1 kWh = 25 øre. Nedenunder angives med noget mindre skrift og gråtonet: Prisen er dagsprisen den 25. februar excl. afgifter.

I henhold til prismærkningslovens § 5, stk. 1, skal oplysninger om pris for varer eller ydelser, der angives over for forbrugeren ved annoncering eller på anden måde i reklamer opfylde kravene i § 1, stk. 1.

Ifølge § 1, stk. 1, skal den der erhvervsmæssigt udbyder varer i detailsalg ved mærkning, skiltning eller på anden måde tydeligt give oplysninger om pris iberegnet moms og andre afgifter for den udbudte vare eller varenhed.

Forbrugerstyrelsen, som er ressortmyndighed på det pågældende område, har i sit høringssvar oplyst, at de tre reklamer fra Energi Nord A/S, efter Forbrugerstyrelsens opfattelse, ikke er i overensstemmelse med prismærkningslovens § 5, stk. 1, jf. § 1, stk. 1, idet den opgivne pris er eksklusiv afgifter.

Radio- og tv-nævnet er af den opfattelse, at Energi Nord A/S er en kommerciel virksomhed, hvis hovedformål er at sælge strøm, og dermed ikke under henvisning til, at formålet er forbrugerinformation og ikke salg, kan fritage sig sit ansvar for overholdelse af prismærkningsloven. Når Energi Nord A/S vælger at oplyse om pris i reklamen, skal prismærkningsloven derfor overholdes.

I henhold til reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1, skal reklame i fjernsyn, som al anden reklame, være lovlig.

Da reklamerne er i strid med prismærkningsloven, opfylder de ikke kravet i reklamebekendtgørelsen om, at reklamer skal være lovlige.

Allerede fordi tv-reklamen er i strid med prismærkningsloven, finder Nævnet det ikke relevant også at vurdere reklamen i henhold til den mere generelle bestemmelse i markedsføringslovens § 2, stk. 1, om vildledning.

På baggrund af ovenstående træffer Radio- og tv-nævnet følgende

AFGØRELSE:

Tv-reklamen for Energi Nord A/S er stridende imod reklamebekendtgørelsens § 8, stk. 1.

Christian Scherfig
formand

/Christina Sigvardt
nævnsekretær